

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

نظام اخلاقی اسلام

فهرست

- فهرست
- مرور مختصر به در گذشته
- نتایج متوقع از درس
- صدق
- تصحیح برداشت نادرست از ارزش اخلاقی
- صدق
- امانت داری
- اقسام امانت داری
- امانت داری در وظایف و مناصب
- صبر
- اقسام اخلاق
- حیاء
- انواع حیاء
- منابع مضمون

مرور مختصر به درس گذشته

- مکارم اخلاقی
- ارتباط مکارم اخلاقی با کرامت انسانی
- نمونه ها از مکارم اخلاقی
- تعریف اخلاص
- اخلاص در منظر قرآن و سنت
- فوائد اخلاص

نتایج متوقع از درس

فهمیدن عناوین ذیل نتایج متوقع این درس میباشد:

مکارم اخلاق، نمونه های اخلاق (صدق، امانت داری، صبر و حياء).

صدق

صدق و راستی :

عبارت از ارزش اخلاقی است که در تمام دنیا تمام ملت ها به نیک بودن آن اعتراف دارد .
این صفات ، واجبه شان انبیاء علیهم السلام می باشد .
بطور مثال: واذکر فی الكتاب ابراهیم انه کان صديقاً نبیاً ..... و غیره انبیاء . ولقب امین به پیغمبر
صلی الله علیه وسلم
یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله وكونوا مع الصادقین ...

• پیامد صدق در حیات و زندگی دنیا و آخرت:

وعلیکم بالصدق فان الصدق یرهدی الی البر وان البر یرهدی الی الجنة
فمن زحزح عن النار فقد فاز / فان الصدق طمانیة

تصحیح برداشت نادرست از ارزش اخلاقی صدق

- صدق تنها در حدی شعار نیست بلکه مسلمان باید در گفتار، کردار، ایمان و عقیده صداقت را رعایت نماید
- «هذا يوم ينفع الصادقين صدقهم لهم جنات تجري من تحتها الانهار خالدين فيها ابدًا رضي الله عنهم ورضوا عنه ذلك الفوز العظيم» مائده/119.

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

امانت داری

امانت یکی از با ارزش ترین مکارم اخلاق است که نزدیکی با ایمان دارد . و هردو از یک ریشه «امن» ساخته شده است .

حدیث : لا ایمان لمن لا امانة له .

انسان امانت بزرگ الله را به گردن گرفته است که حتی کوه ها از ان ابا ورزیدند . خداوند میفرماید: «انا عرضنا الامانة على السموات والارض فابین ان یحملنها واشفقن منها وحملها الانسان...»

اقسام امانت

امانت دو نوع است:

- **امانت مادی** : تمام وسایل عامه که در اختیار ما قرار دارد مانند میز، دفتر، موترهای دولتی و... نزد ما امانت مادی است .
- همچنان تمام اعضای بدن ما امانت است.
- **امانت معنوی** :
- این بخش شامل رعایت تمام حقوق و مکلفیت های می شود که انسان به رعایت آن مامور شده است که دونوع است:
- حق الله / فرایض / واجبات / اوامر و نواهی
- حق العبد / در فامیل / جامعه / همسایه / پوهنتون/

امانت داری در وظایف و مناصب

این امانت شامل امانت داری در منصب، مقام و چوکی می شود که باید با مسولیت تمام و درست به پیش برده شود نه خویش خوری کردن.

رسول الله در جواب ابوذر که خواهان قضا بود فرمودند: یا ابذر انک ضعیف وانها امانة وانها یوم القیامة خذی وندامة، الا من اخذها بحقها....

صبر

صبر در لغت به معنی منع و حبس است .

و اصطلاحاً : حبس نمودن نفس از هر آنچه که الله منع نموده و استقامت بر آنچه که امر نموده است .

ارزش اخلاقی صبر :

صبر در نظام اخلاقی اسلام از جمله مکارمی است که به انسان صفت تحمل پذیری و شکیبایی را میدهد .

کلمه صبر در قرآن کریم 90 مرتبه ذکر شده است

یا ایها الذین آمنوا اصبروا وصابروا و ....

اقسام اخلاق

علماء اخلاق اسلامی اخلاق را به سه دسته تقسیم نموده است:

- صبر در طاعت و عبادت
- صبر از معصیت
- صبر بر مصیبت

حیاء

- حیا که به معنای خود داری نمودن، بیم از سرزنش و ملامتی در برابر عمل ناشایسته می باشد.
- یکی از با اهمیت ترین ارزش اخلاق اسلامی می باشد.
- رسول الله علیه الصلاة والسلام حیا را با ایمان مرتبط دانسته است و میفرماید: <الحياء شعبة من الايمان>
- و حیا از تعالیم تمام انبیاء علیهم السلام نیز می باشد. <أَنَّ مِمَّا ادرك الناس من كلام النبوة ، إذا لم تستح فاصنع ما شئت>

انواع حیا

- حیا از الله جل جلاله
- حیا از مردم
- حیای انسان از خودش

منابع مضمون

1. إحياء علوم الدين للإمام الغزالي
2. أخلاق المسلم للشيخ وهبة الزحيلي
3. د اسلامي حاکمانو اخلاق او صفات للشيخ عبدالباقي حقاني
4. تربية الاولاد للشيخ عبدالله ناصح علوان
5. تحفة الدعاة لإصلاح الرعية والرعاة، دعوت و ارشاد جلب جذب كمپسون
6. خلق المسلم للشيخ محمد الغزالي

پوهنتون كاردان
KARDAN UNIVERSITY

تشكر